

BUDDHIST
Dhamma Magazine Site

Welcome
LakRuhunu

2014 08

වත් පිළිවෙත් පුරා
සසර දුකින් නිදහස් වෙමු.

ගරු ස්වාමීන් වහන්ස, කාරුණික පින්වත්නි,

“වතනං අපරිපුරෙහෙනා - න සීලං පරිපුරති

අසුදධ සීලො දුපපඤ්ඤා - විතෙකගගං න විඤ්ඤි”

විකඛිතත විතෙතා හෙකගෙගා - සමමා ධම්මං න පසසති

අපසසමානො සදධම්මං - දුකඛා න පරමුවචති”

(මුලලවගගපාලිය - වතනකඛජධකය)

“වත් නොපුරන්නාට සිල් නොපිරේ. අපිරිසිදු සිල් ඇති නුවණ නැති පුද්ගලයාගේ සිත එකඟ නොවේ. එකඟ නොවූ විසිරුණු සිත් ඇත්තාට ධර්මය හොඳින් නොපෙනේ. ධර්මය හොඳින් නොපෙනෙන පුද්ගලයාට දුකින් මිදීමට නොහැකි වෙයි.”

අද දින නිකිණි පුර පසලොස්වක පොහොය දිනයයි. පෙර වස් විසීමට නොහැකි වූ උපසපත් හික්ෂුන් වහන්සේලා පසු වස් වසන්තේ මේ පොහොය දිනයේදීය. ආනන්ද හිමියන් රහත්වීම, ප්‍රථම ධර්ම සංඝායනාව වැනි කරුණු සිදුවූයේ අද වැනි පොහොය දිනයකය. මෙවැනි දිනයක මෙම සදහම් පණිවිඩයෙන් පෙන්වා දෙන්නේ වත් පිළිවෙත් පුරා සසර දුකින් එතෙර වන ආකාරය ගැනයි.

බුදුදහම හේතුවීම දහමකි. යම් දෙයක ඵලය නරක නම් ඊට හේතුව සොයා එම හේතුව නැති කළ යුතුයි. ඉහත සදහන් කළ ගාථා දෙක තුළ දැකිය හැක්කේ එම හේතුවීමටදී ක්‍රමයයි. පුද්ගලයා දුකෙන් නොමිඳේ යනු නරක ඵලයකි. ඊට හේතු සොයා එම හේතු නැති කළ යුතුයි. යමෙක් වත් නොපුරයිද? ඒ හේතුව නිසා ඔහුට සිල් නොපිරේ. යමෙක් ළඟ පිරිසිදු සිල් නැද්ද නුවණ නැද්ද එම හේතුවෙන් ලැබෙන නරක ඵලය ඔහුගේ සිත එකඟ නොවීමයි. සිත එකඟ නොවීමේ හේතුවෙන් ලැබෙන නරක ඵලය ධර්මය මැනවින් නොපෙනීමයි. ධර්මය මැනවින් නොපෙනීම නම් වූ

නරක හේතුවේ ඵලය දැකීන් නොමිඳීමයි. මෙහිදී හේතුවල ක්‍රමයකට අනුව පෙන්වා දෙන්නේ වත් නොපුරන්නාට දැකීන් මිඳීමට නොහැකි බවයි.

චුලලවගග පාලියේ වතතකඛ්‍යධයේ ඊළඟට එන ගාථා දෙකින් කියවෙන්නේ වත් පුරන පුද්ගලයා දැකෙන්න මිඳෙන බවයි.

“යං වතතං පරිපුරෙනො සීලමපි පරිපුරති

චිසුදධි සීලො සපපඤ්ඤා - විතෙතකගගමපි විඤ්ඤති”

“අවිකඛිතත විතො එකගො - සමමා ධමමං විපසසති

සමපසසමානො සදධමමං - දුකඛා සො පරිමුච්චති”

“වත් පුරන පුද්ගලයාට සිල් පිරේ. පිරිසිදු සිල් හා නුවණ ඇති පුද්ගලයාගේ සිත වනා එකඟ වේ. සිත එකඟ වූ පුද්ගලයාට ධර්මය මැනවින් පෙනේ. ධර්මය මැනවින් දකින්නා වනා දුක් කෙළවර කරයි.

බුදු දහමේ ඒකායන බලාපොරොත්තුව සසර දුක් නැතිකොට නිවන ලබා ගැනීමයි. මෙහිදී ගිහි පැවිදි දෙපක්ෂයම ඉහත සඳහන් කළ ගාථා ධර්මයන් 4 ට අනුව ක්‍රියාත්මක විය යුතුයි. බුදුරජාණන් වහන්සේ මුල් යුගයේදී පැවිදි විමට කැමති කෙනෙක් වේ නම් තමන් වහන්සේ ඉදිරියට රැගෙන අවුත් පැවිදි කළ යුතු යයි දේශනා කළහ. නමුත් වයස් ගත අය එසේ ගෙන ඒමේදී බොහෝ දෙනෙක් අතරමගදීම මිය ගියහ. මේ නිසා බුදුරජාණන් වහන්සේ තම ශිෂ්‍යයින්ට දේශනා කළේ ඒ ඒ දිශාවලදී, ඒ ඒ ජනපද වලදී පැවිදි උපසම්පදාව කළ යුතු බවයි. පැවිදි කිරීමේ බලය ශ්‍රාවකයින් වහන්සේලාට පැවරීමත් සමගම හික්ෂු පිරිස වැඩිවිය. ඒ නිසා ගස් මුල් වල පිවත් වීම අපහසු විය. මේ නිසා ප්‍රථම ආරාම පූජාව නැටියට වේච්චනාරාම පූජාව සිදුවිය. මෙතෙක් කල් සරළ සංචාරක ජීවිතයකට හුරු වූ හික්ෂුන් වහන්සේලා ආරාමික ජීවිතයකට හුරු වූ විට එම ආරාමික ජීවිතය ක්‍රමවත්ව පවත්වා ගැනීම සඳහා වත් පිළිවෙත් රාශියක් අවශ්‍ය විය. බුදුරජාණන් වහන්සේ මෙම වත් පිළිවෙත් දේශනා කළේ එම කාලීන අවශ්‍යතාවය මතය. චුලල වගග පාලියේ හික්ෂුන් වහන්සේලා උදෙසා වත් 14 නියම කොට ඇත.

ආගන්තුක වත - ආවාසික වත - ගමික වත - අනුමෝදනික වත - නතතගග වත - පිණ්ඩාවාරික වත - ආරඤ්ඤික වත - සේනාසන වත - ජනනාසර වත - වච්චකුට්චත - උපජ්ඣාය වත - ආචරියවත - සද්ධිච්චාරික

වත - අනෙකවැසික වත යන එම වත් දානතරයි. මෙයින් පැහැදිලි කරන්නේ නිවන ලැබීමට බලාපොරොත්තු වන පුද්ගලයා ආකාර 14 අනුව තම ජීවිතය කළමනාකරණයට පත්කර ගත යුතු බවයි.

යම් භික්ෂුවක් වෙනත් ආරාමයකට ගිය පසු තමා එතනට ආගන්තුකයෙකි. ඒ නිසා එහිදී තමා පිළිපැදිය යුතු ක්‍රමය ආගන්තුක වන නම්වේ. තමා යන විහාරය කුමන පරිසරයක් ඇති තැනක්ද, එහි වැඩ වාසය කරන භික්ෂූන් වහන්සේලාගේ ස්වභාවය කුමක්ද, බොහෝ වතුර මොනවාද, බීමට නුසුදුසු ජලය මොනවාද? යනුවෙන් හඳුනා ගත යුතුයි. එසේ පරීක්ෂාකාරීව කටයුතු නොකරන පුද්ගලයා තුළ ආගන්තුක වන නැත. එවැනි භික්ෂුවක් යම් විහාරස්ථානයකට පැමිණියහොත් එම ආරාමික භික්ෂූන්ට එම ආගන්තුක භික්ෂුව කරදරයක් වෙයි. එසේ නොමැති ආගන්තුකවත් දන්නා භික්ෂුවකගේ පැමිණීම අනෙක් භික්ෂූන්ගේ ප්‍රසාදයට හේතු වෙයි.

ආගන්තුක භික්ෂුවක් ආරාමයකට පැමිණියහොත් ආවාසය තුළ ජීවත් වන භික්ෂූන් වහන්සේලා කළ යුතු වත් පිළිවෙත් ආවාසික වන ලෙස දැක්වයි. නොහඳුනන පරිසරයකට පැමිණි ආගන්තුක භික්ෂුව කරුණාවෙන් පිළිගෙන එම පරිසරය හඳුන්වා දිය යුතුයි. නවකයින් සුහදව පිළිගෙන කටයුතු කිරීම ආවාසික ආවාසික වන නම්වේ. වර්තමාන සමාජය තුළ උගතුන්ය කියා ගන්නා සමහරු අනුගමනය කරන නවක වධය ආවාසික වනක් නොවන බව තදින්ම සිතට ගත යුතුයි.

ගමන් බිමන් යන විට අතර මගදී පිළිපැදිය යුතු වත් ගම්ක වන නම්වේ. පිනක් සිදුකළ කෙනෙකුගේ හිත සතුටු වන සේ කටයුතු කිරීම අනුමෝදික වනයි. දන් වළඳා අවසානයේ දී දාන ශාලාව තුළ කළ යුතු වැඩ පිළිවෙල හතරගන නම්වේ. පිඬු පිණිස හැසිරෙන භික්ෂුව ගෙපිළිවෙලින් වඩින විට කළ යුතු වන පිණාඩාවාරක වන නම්වේ. කැලෑවෙහි හිඳගෙන භාවනා කරන විට එම ආරණ්‍යයේ පරිසරයට අනුව කටයුතු කළ යුතුයි. එම වැඩපිළිවෙල ආරඤ්ඤික වන නම්වේ. භික්ෂුවගේ පරිහරණයට ඇති ඇඳ, පුටු, මේස ආදියත් ආවාස ගෙවල් වැනි සෙනසුන් ගිහි දායකයින්ගෙන් අපට ලැබුණ පුජාවෝය. ඒවා විනාශ නොකොට ආරක්ෂා කරගත යුතුයි. ඒ වැඩ පිළිවෙල සේනාසන වන ලෙස දැක්වේ. ගිහිහල් ගෙය තුළ තිබිය යුතු පිරිසිදු බව, ආරක්ෂාව ආදිය ජනතාකර වන නම්වේ. වැසිකිලියට යාමේදී - වැසිකිලිය තුළදී කළ යුතු වත් පිළිවෙත් රාශියකි. ඒවා වච්චකුටවන නම්වේ. තම ආරාමයේ වැඩ සිටින වැඩිහිටි ස්වාමීන් වහන්සේ උපප්පාදිය නමින් හැඳින්වේ. උන්වහන්සේට කළ යුතු වන උපප්පාදිය වන නම්වේ. තම ආචාර්යවරයාට කළ යුතු වන ආචර්ය වන නම්වේ. තමන් හා එකට ජීවත් වන භික්ෂූන් වහන්සේලාට කරන වන සදධි විහාරක වන නම්වේ. තමා යටතේ පැවිදිව බණ දනම් ඉගෙන ගන්නා පොඩි හාමුදුරුවන්ටද කළ යුතු වනක් ඇත. එය අන්තේවාසික වන නම්වේ. මේ වත් 14 යම් කෙනෙකු තුළ තිබේ නම් ඔහු තුළ සිල් ඇත. සිල් ඇති පුද්ගලයාට සසර දුක කෙළවර කර ගත හැකිය.

බුදුන් වහන්සේ දිනක් ගෝසිංගසාල වනයට වැඩම කළ සේක. එසේ වැඩම කළේ එම වනයෙහි භාවනානුයෝගීව වැඩසිටි අනුරුද්ධ - නන්දිය - කිම්බල යන ශිෂ්‍ය පුත්‍රයින් වහන්සේලාගේ දුක සැප සොයා බැලීමටයි. උයන් පල්ලා බුදුන් වහන්සේට කැළයට ඇතුල් නොවන ලෙස දැන්වූහ. බුදුන් වහන්සේ උයන්පල්ලාගේ වචනය අසා නිහඬව පසෙකට වී සිටි සේක. එසේ නිහඬ වූයේ ඇයි? ඒ ආරඤ්ඤික වනයි. කැලේකට ගිය විට එහි වනක් ඇත. බුදුන් වහන්සේ ඉටුකලේ එම ආරඤ්ඤික වනයි. බුදුන්වහන්සේ තමන්ගේ දුක සැප බැලීමට ආ බව දැනගත් ඒ හිමිවරු උයන්පල්ලාට කියා බුදුන් වහන්සේට කැළයට වඩින ලෙස ඉල්ලා සිටියහ. බුදුන් වහන්සේ තමන් සිටි තැනට වඩින විට එක් නමක් පාත්‍රා සිවුරු පිළිගත්හ. තව නමක් ආසනය පිළියෙල කළහ. තව නමක් පැන් ගෙනැවිත් තැබූහ. මේ ආවාසික වනයි. තම ශිෂ්‍යපුත්‍රයින් වහන්සේලා තමා ඉදිරිපත් කළ වත් පිළිවෙත් පුරන විට ශාස්තෘවරයා හැටියට මොනතරම් සතුටක් ඇතිවන්නට ඇත්ද? තථාගතයන් වහන්සේ ආසනයෙහි වැඩ සිට මුලින්ම අසන්නේ කුමක්ද? කොතොමද? අනුරුද්ධයෙහි; ඔබලා සමගියෙන්, සතුටු සිතින්, වාද විවාද නැතිව නැතිව, කිරි හා ජලය මිශ්‍ර වූවා සේ,

ඔවුනොවුන් දෙස ප්‍රිය ඇසින් බලමින් ජීවත් වේද? අපෙත් බුදුන්වහන්සේ බලාපොරොත්තු වූ ආවාසිකවන මෙයයි. එහිදී අනුරුද්ධ හිමියන් කියන්නේ ඇත්තටම බුදුනාමුදුරුවනේ අපි මෙහි ජීවත් වන්නේ ඒ ආකාරයටමයි. අපි තුන් දෙනාම එකට හිටියත් ඉදිරියේ නැතත් මෙෙහි සහගත කාය, වාග්, මන: කර්මවලින් යුක්තව වාසය කරමු. කයින් අපි තුන් දෙනෙක් උවත් සිතින් එක් අයෙකු සේ ක්‍රියා කරමු. මගේ සිතට යම් සිතිවිල්ලක් පැමිණියොත් අනෙක් දෙනම ඊට අකමැතිනම් මම ඒ අදහස ඉවත්කර ගනිමි. මම මුලින්ම පිණ්ඩපාතයට ගොස් පැමිණියොත් අනෙක් දෙනම එනතුරු බලා නොසිට පැන් ගෙනැවිත් තබමි. භාජන සෝදා තබමි. අනෙක් දෙනමත් පැමිණි විට තුන්දෙනා සමග සමගියෙන් දානය වළඳා දානශාලාව පිරිසිදු කරමි. මෙසේ වත් පුරානා අයට සිල්ලු පිරේ. එවැනි සිල්ලුවනාගේ සිත වහා එකඟවේ. එකඟ වූ සිත් ඇත්තාට ධර්මය මැනවින් පෙනේ. ධර්මය මැනවින් දකින්නා වහා දුක් කෙළවර කරයි.

බුදුන් වහන්සේ තම පැවිදි ශ්‍රාවකයින් වහන්සේලාට ඉදිරිපත් කළ මේ වත් පිළිවෙත් ගෘහ පරිසරයෙහි ජීවත්වන ඉගෙනුම ලබන දරුවන් තරුණ තරුණියන්, හා වැඩිහිටියන්ට ද ඉතාම වැදගත් වේ. ගිහියාගේ බලාපොරොත්තුවද දුක් කෙළවර කර ගැනීමයි. එසේනම් ගිහියන්ද වත් පිළිවෙත් වලින් සම්පූර්ණ විය යුතුයි.

ගෘහ පරිසරය තුළ ජීවත්වන සියලුම දෙනා සමගියෙන්, සතුටු සිතින්, වාද විවාද රහිතව කිරි සහ වතුර එක්වුවා සේ ඔවුනොවුන් දෙස ප්‍රිය ඇසින් බලමින් ජීවත් විය යුතුයි. එය ගිහියාගේද වන විය යුතුයි. නකුල මාතා, නකුල පිතා යනුවෙන් බෞද්ධ සාහිත්‍යය තුළ ජීවත් වූ අමුසැමි දෙපල එසේ ගිහි වන පිරි සිල්වත් වර්ත දෙකකි. ඒ දෙදෙනා හඳුන්වා ඇත්තේ දෙවියෙක් සහ දෙවගනක් ලෙසය. එසේ ජීවත් වන ගිහියා සිල්වත් වේ. එබඳු සිල්වතුන්ට වහා දුක් කෙළවර කොට නිවන් දැකිය හැකිය. මේ ගිහි වන දැන් බොහෝ දෙනාට අමතක වී ඇත. ඉහත කී උපමාද දැන් බොහෝ ගිහියන්ට අමතක වී ඇත. සමහරු කියන්නේ කිරිපි පැණියි වගේ කියාය. කිරි පැණියෙන් වෙන්කළ හැකිය. නමුත් කිරි දියෙන් වෙන් කළ නොහැකිය.

බුදුන්වහන්සේ දේශනා කළ උපමාවත් වෙනස් කරගෙන දවසේ පැය 24රේම දෙවෑයෙන් පුපුරමින් ජීවත් වන අයගේ ජීවිත කෙළවර වන්නේ අවාසනාවන්ත ලෙසය. මළ ගෙදරට ගොස් මාත දේහය දෙස බලාසිටි අසුනේ වාඩිවෙමි. දරුවෝ හඬමින් දුක් අඳෝනා පවසති. දරුවන්ගේ සිත් සැකසීම සඳහා අපි විවිධ ප්‍රශ්න අසමු. තාත්තා සුරාපානය කළාද? පිළිතුර නැත යන්නය. බුලත්විට සැපුවාද? නැත. දුම්පානය කළාද? නැත. පිළිකාවක් හැදෙන කිසිවක් මේ පියා විසින් කර නැත. නමුත් මියගොස් තිබෙන්නේ පිළිකාවක් නිසාය. ඊළඟට අපි තව ප්‍රශ්නයක් අසමු. තාත්තාට නිතර තරහව තිබේද? එයට තාත්තා දෙන පිළිතුර වන්නේ තාත්තා දවසේ පැය 24 පුරාම පුපුරණ බවයි. මේ දෙවෑයෙන් පිරිමිමේ අවසානය පිලිකාවක් වැළඳී මරණයට පත්වීමයි. මෙයින් පැහැදිලි විය යුත්තේ බුදුදහම උගන්වා තිබෙන සමගිය නැමැති වන ගිහියා තුළ නැත්නම් ඔහු සිල්ලුවනෙකු නොවේ. ඔහුට දුකින් මිදිය නොහැක. ඒ නිසා ගෘහ පරිසරය තුළ අමු සැමියන් ද දරුවන් ආදී හැම දෙනාම සමගියෙන් සතුටු සිතින් වාද විවාද රහිතව, කිරි සහ වතුර මෙන්, ඔවුනොවුන් දෙස ප්‍රිය ඇසින් බලමින් ජීවත්වීමට උත්සාහ ගත යුතුයි. එවිට ඔවුන්ට දුක් කෙළවර කළ හැකිය. මේ ගිහිවන පිරිමි ප්‍රතිඵලයයි.

ආගන්තුකයෙකු වශයෙන් ගිහි ගෙදරකට ගියොත් අපේ ආගන්තුක වන පිරිය යුතුයි. අපි එවැනි තැනකට ගිය විට මුලින්ම ඒ තැන ගැන විමසීමෙන් විය යුතුයි. එතැන නිහඬ පරිසරයක් ඇති තැනක් නම් අපත් නිහඬව සිටිය යුතුයි. පාවහන් තබන තැනක් තිබේනම් එතැන අපේ පාවහන්ද තැබිය යුතුයි. ඒ ගෙදර තිබෙන බඩු මුට්ටු ආදිය පරිහරණයට නොයා යුතුයි. උදාහරණයක් හැටියට ගත්විට ආගන්තුකයෙකු හැටියට එම ගෙදර තිබෙන රූපවාහිනිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට නොයා යුතුයි. ඔවුන්ගේ පුද්ගලික පරිහරණය සඳහා තිබෙන කිසිදු දෙයක් පරිහරණය නොකළ යුතුයි. එනවිට ගෙදර දොර වසා තිබේනම් සිනුව එක්වරක් නාද කළ යුතුයි. සමහරු සිනුව නාද කිරීම දිගටම

කරගෙන යයි. එවිට ගේ තුළ සිටින පුද්ගලයා එලියට එන්නේ දෙවෑයෙන් පුපුරමිනි. ගිය කාර්යයද ඉටු නොවීමට එය හේතුවක් විය හැකිය. එක් වරක් සිනුව නාද කොට පසෙකට වී සිටින විට ටික වෙලාවකින් දොර ඇරේ. ඔහුගේ සිතේ සතුටක් ඇතිවේ. යන කාර්යයද හොඳින් ඉටුවේ. ඉගෙනීමේ කටයුතු වල යෙදී සිටින දරුවනි, ඔබටත් වතක් ඇත. දෙමාපියන්ට හා ගුරුවරුන්ට කීකරුව හොඳින් ඉගෙන ගැනීමයි. ඒ ඉගෙනීමේ වත පුරන ඔබ අධ්‍යාපනයට නොගැලපෙන කිසිවක් නොකළ යුතුයි. එවිට ඔබ කුඩා දරුවෙක් වූනත් සිල්වතෙකි. ඔබේ මිත්‍රයෙකු ඔබට යෝජනාවක් කළොත් ජංගම දුරකථනයක් ගනිමුද කියා. ඔබ කිව යුත්තේ ඉගෙන ගන්නා අපිට එය නොසුදුසු බවයි. මෙසේ ගිහි පැවිදි සියලු දෙනා අපට අදාල වත් පිළිවෙත් පුරමු. එවිට අපි සිල්වතුන් වෙමු. එවැනි සිල්වතුන්ගේ සිත වහා එකඟ වේ. එකඟ වූ සිත් ඇත්තාට ධර්මය හොඳින් පෙනේ. එය දුක කෙළවර කිරීමේ මගයි.